

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/okupacja-niemiecka/99298,Jrgen-Stroop-Zbrodniarz-z-dwoma-wyrokami.html>

Zdjęcia sygnalityczne Jürgena Stroopa z 1951 r. (fot. z zasobu IPN)

ARTYKUŁ

Jürgen Stroop. Zbrodniarz z dwoma wyrokami

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa (1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej

Autor: KRZYSZTOF PAWLUCZUK 06.03.2023

8 maja 1945 r. dostał się do niewoli amerykańskiej Jürgen Stroop, jeden z najbardziej znanych niemieckich zbrodniarzy wojennych. W marcu 1947 r. skazany został na śmierć przez amerykański trybunał wojskowy w Dachau. Jednak sprawiedliwość dosięgła go ostatecznie dopiero w Polsce, gdzie za

swoją zbrodniczą działalność otrzymał kolejny wyrok śmierci – tym razem już wykonany.

W czwartek, 6 marca 1952 r., o godzinie 19:00, na terenie Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów przy ul. Rakowieckiej, wykonany został wyrok śmierci na SS-Gruppenführerze Jürgenie Stroopie, dowódcy SS i policji na obszarze Warszawy oraz dystryktu warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa, jednym z najbardziej znanych niemieckich zbrodniarzy wojennych, odpowiedzialnym za bestialską śmierć tysięcy ludzi w okupowanej Polsce i wielu miejscach Europy.

Nazista z Lippe

Urodził się 26 września 1895 r. w mieście Detmold, stolicy Księstwa Lippe, położonego w zachodniej części Cesarstwa Niemieckiego. Jego rodzice, Konrad Stroop, będący funkcjonariuszem tamtejszej policji, oraz matka Katherina, nadali mu imię Josef, którego używał przez większość życia.

W rodzinnej miejscowości uczęszczał do szkoły powszechnej, a następnie, do wybuchu I wojny światowej, pracował jako urzędnik. Posiadane elementarne wykształcenie uzupełniał później wyłącznie ideologicznymi, partyjnymi szkoleniami oraz kursami wojskowymi.

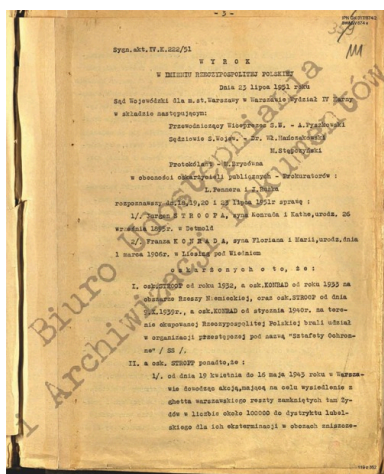
Jeszcze przed dojściem Adolfa Hitlera do władzy przystąpił najpierw do SS, a następnie został członkiem NSDAP. W zwycięskich dla tego ugrupowania wyborach do landtagu Wolnego Państwa Lippe, w styczniu 1933 r., Stroop kierował jego kampanią wyborczą.

W sierpniu 1914 r. ochotniczo wstąpił do 55. Pułku Piechoty. Brał udział w walkach na froncie zachodnim, gdzie po kilku miesiącach został ranny. Od 1916 r. uczestniczył w kampaniach, m.in. w Rumunii i na Węgrzech. Za męstwo na polu walki oraz odniesione rany został uhonorowany Odznaką za Rany i Krzyżem Żelaznym II klasy. Po zakończeniu wojny powrócił do rodzinnego miasta, założył rodzinę i kontynuował pracę

w urzędzie katastralnym. Ponadto energicznie zaangażował się w działalność ruchów kombatanckich.

W 1932 r., jeszcze przed dojściem Adolfa Hitlera do władzy, przystąpił najpierw do SS, a następnie został członkiem Narodowosocjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników (NSDAP). W zwycięskich dla tego ugrupowania wyborach do landtagu Wolnego Państwa Lippe, w styczniu 1933 r., Stroop kierował jego kampanią wyborczą.

W tym też czasie został dostrzeżony przez najwyższych przywódców partyjnych, w tym samego Hitlera. Od tego momentu jego kariera w strukturach nazistowskich uległa przyspieszeniu. Niedługo po wyborach mianowany został dowódcą Policji Pomocniczej w Lippe. Jesienią 1938 r., po zajęciu przez III Rzeszę Kraju Sudetów, organizował struktury SS na tym terenie, obejmując ich dowództwo w Karlovych Varach.

**Pierwsza strona wyroku Sądu
Wojewódzkiego dla m.st.
Warszawy z dnia 23 VII 1951 r.
skazującego Jürgena Stroopa na
karę śmierci**

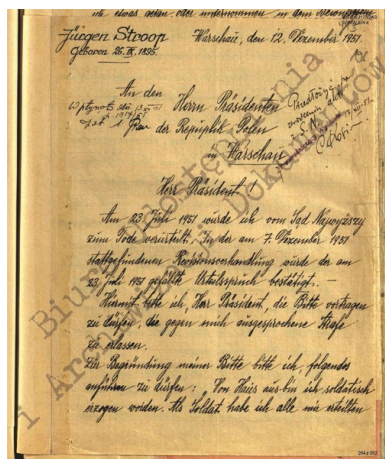
Zawód: zbrodniarz

Po wybuchu II wojny światowej i opanowaniu przez Niemców Wielkopolski Stroop mianowano początkowo szefem poznańskiego Selbstschutzu, a następnie placówki SS w Gnieźnie. Aż do 1941 r. brał na tych terenach aktywny udział w prześladowaniach oraz fizycznej eksterminacji Polaków i Żydów.

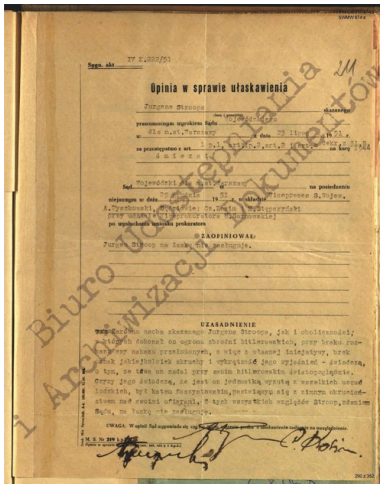
Najbardziej rozpoznawalnym, a jednocześnie zatrważającym epizodem jego zbrodniczej działalności było stłumienie zbrojnego zrywu, jaki wiosną 1943 r. rozpoczął się w warszawskim getcie.

Po ataku Niemiec na ZSRS został, jako porucznik rezerwy, skierowany na odcinek północny frontu wschodniego, do 3. Dywizji Pancerniej SS „Totenkopf”, gdzie zajmował się ochroną szlaków komunikacyjnych. W tym okresie dokonał zmiany imienia na czysto germańskie Jürgen.

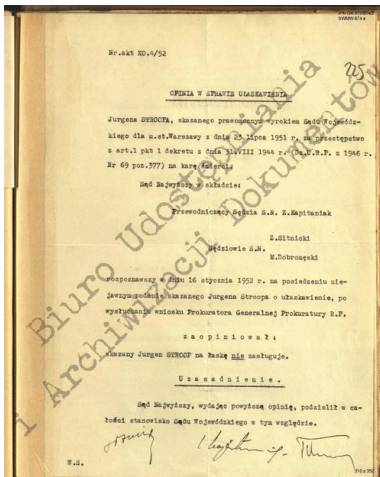
W kolejnych latach prowadził akcje pacyfikacyjne i likwidacyjne przeciwko partyzantom, m.in. na Zakaukaziu, w Polsce i Grecji. Wszędzie ślepo wykonywał rozkazy zwierzchników, nie cofając się przed żadnymi okrucieństwami wobec ludności zamieszkującej podległe mu terytoria. Niejednokrotnie osobiście zabijał lub uczestniczył w zbiorowych egzekucjach.

**Prośba Jürgena Stroopa o
ułaskawienie z 12 XII 1951 r.**

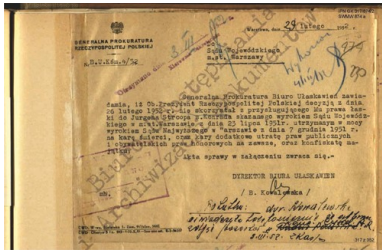
**Negatywna opinia Sądu
Wojewódzkiego dla m.st.
Warszawy w sprawie
ułaskawienia Jürgena Stroopa z
dnia 29 XII 1951 r.**

**Negatywna opinia Sądu
Wojewódzkiego dla m.st.
Warszawy w sprawie
ułaskawienia Jürgena Stroopa z
dnia 29 XII 1951 r.**

Kat Getta

Najbardziej rozpoznawalnym, a jednocześnie zatrważającym epizodem jego zbrodniczej działalności było stłumienie zbrojnego zrywu, jaki w kwietniu 1943 r. rozpoczął się w warszawskim getcie. Wiosną tego roku Stroop otrzymał polecenie nadzorowania wywózki Żydów do obozu zagłady w Treblince.

Zawiadomienie o nieskorzystaniu przez Prezydenta RP z prawa łaski z dnia 29 II 1952 r.

Po opuszczeniu Warszawy, we wrześniu 1943 r., na krótko objął stanowisko Wyższego Dowódcy SS i Policji w Atenach.

Kiedy dotychczasowy dowódca SS i policji Ferdinand von Sammern-Frankenegg został usunięty ze stanowiska za porażkę podczas operacji przeciwko powstańcom w getcie, to właśnie Stroop otrzymał rozkaz bezwzględnego przeprowadzenia pacyfikacji. Przeorganizował podległe sobie oddziały i nakazał systematyczne wysadzanie w powietrze oraz podpalanie wszystkich możliwych budynków na terenie getta.

Z ponad pięćdziesięciu tysięcy osób tam przebywających kilkanaście tysięcy poległo lub zginęło w płomieniach oraz niezliczonych, masowych egzekucjach. Pozostałych przetransportowano do Treblinki i innych

obozów zagłady. W czerwcu, w uznaniu „zasług”, Stroop został odznaczony Krzyżem Żelaznym I klasy.

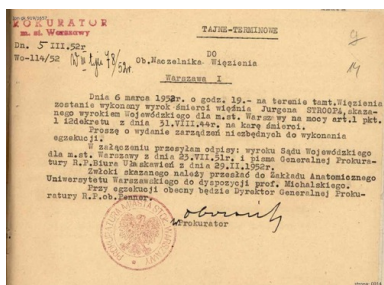
Jürgen Stroop przed polskim sądem w 1951 r.

Po opuszczeniu Warszawy, we wrześniu 1943 r., na krótko objął stanowisko Wyższego Dowódcy SS i Policji w Atenach, gdzie - ze względu na sposób prowadzenia kampanii antyżydowskich - popadł w konflikt z wysokimi dowódcami SS i Wehrmachtu. Po odwołaniu z Aten niemal do końca wojny pełnił funkcję zwierzchnika nadokręgu SS „Rhein-Westmark”.

Jürgen Stroop w amerykańskim areszcie wojskowym w 1945 r.

8 maja 1945 r., w bawarskiej miejscowości Rottau, dostał się do niewoli amerykańskiej. W marcu 1947 r. skazany został przez amerykański trybunał wojskowy w Dachau na karę śmierci za wydanie rozkazu zabicia dziewięciu amerykańskich jeńców. Wyrok nie został wykonany, gdyż władze amerykańskie zdecydowały się na przekazanie Stroopa do Polski. Sąd Wojewódzki dla m.st. Warszawy, wyrokiem z 23 lipca 1951 r., skazał Jürgena Stroopa na karę śmierci przez powieszenie. Jego prośba o ułaskawienie została odrzucona.

**Pismo prokuratora m.st.
Warszawy do naczelnika
więzienia Warszawa I Mokotów z
5 III 1952 r. w sprawie wykonania
wyroku śmierci na Jürgenie
Stroopie**

Więcej interesujących materiałów na profilu Archiwum IPN

COFNIJ SIĘ